

GROEP 3 & 4

Aanbod NME-Betuwe

Onderbouw

Versie sept. 2025

FOTO: leerlingen aan de slag met B-Bot
Themakist Pannenkoekrestaurant

AANBOD voor groep 3 & 4

Op onze website www.nmebetuwe.nl onder **Aanbod PO-BSO** vindt u het meest recente aanbod met uitgebreide informatie. Deze digitale catalogus heet NMEGIDS.NL. U gebruikt die ook om te reserveren. De spelregels rondom het reserveren (= hoe, waar en wanneer u de materialen en diensten van NME Betuwe kunt gebruiken) leest u in de **praktische informatie op pagina 21**.

Wij wijzen u graag op de **Jaarkalender** die te vinden is onder de button op de homepage van www.nmebetuwe.nl. Hierin staan ruim 100 speciale dagen en weken waarbij u kunt aansluiten met uw lessen. Kijk ook eens onder <https://nmebetuwe.nl/inspiratie-op-thema/> voor thema's als water, voedseleducatie, energie & duurzaamheid, van (zwerf)afval tot grondstof of "gezonde school".

Hieronder vindt u een beknopt overzicht van het aanbod van NME-Betuwe, speciaal bestemd voor groep 3-4. In dit overzicht vindt u achtereenvolgens:

Les- en themakisten. (onderverdeeld in 6 categorieën):

pagina 3

In een leskist zitten een handleiding met lessuggesties, werkbladen en het benodigde materiaal. In een themakist zit geen handleiding, wel veel lestips en links. U leent de kist voor een bepaalde periode (minimaal 2,5 week, vaak langer).

De kisten zijn onderverdeeld in zes categorieën:

1. Mens, voeding en gezondheid / 2. Biodiversiteit: planten en dieren in hun biotoop / 3. Naar buiten! Alles voor een buitenles / 4. Techniek, ontdekkingen en proefjes / 5. Klimaat, energie en duurzaamheid / 6. Afval en grondstoffen. >>> *Let op: de volgorde in de digitale nmegids.nl is alfabetisch; wij hebben in dit overzicht de items per categorie geclusterd.*

Uitleenmateriaal:

pagina 16

Extra materialen o.a. voor veldwerk (zoals loeppotjes en zoekkaarten) enz.. Kenmerk: hier zitten geen handleiding en werkbladen bij. Zoekt u iets wat (nog) niet in de lijst staat? Gewoon vragen.

Boekensets (t.z.t. ook spreekbeurt-sets):

pagina 17

Over een aantal thema's hebben we boekensets samengesteld. Kenmerk: hier zitten geen handleiding en werkbladen bij. Zoekt u iets wat (nog) niet in de lijst staat? Gewoon vragen.

We zijn voornemens om "spreekbeurt sets" samen te gaan stellen over allerlei natuurthema's.

GROEN BEWUST (alleen voor scholen in Neder-Betuwe)

pagina 18

Excursies en activiteiten om bewustwording van Groen, bomen, natuur en biodiversiteit te stimuleren. Groen Bewust bestaat uit 2 series van excursies en activiteiten die om het jaar gegeven worden, programma A en programma B. De scholen zijn ingedeeld in 2 groepen die of programma A of programma B draaien. Het jaar erop wordt van programma gewisseld.

Projecten en excursies:

pagina 19

Een gastdocent komt in de klas of u gaat met de leerlingen onder begeleiding van een gastdocent op een buitenlocatie (bos, park ed.) aan de slag. Hier zijn meestal kosten aan verbonden. In de digitale catalogus NMEGIDS.NL staan alle items vermeld, inclusief eventuele voorbereiding plus de kosten.

De items zijn uitgesplitst naar locatie:

- >> in de Betuwe: alleen beschikbaar voor scholen uit gemeenten Buren en Neder-Betuwe
- >> in en om Hemmen: beschikbaar voor scholen uit gemeenten Buren, Neder-Betuwe en Overbetuwe
- >> in en om Elst (Gld): alleen beschikbaar voor scholen uit Overbetuwe.

Les- en themakisten, boekensets enz.

Mens, voeding en gezondheid

GEZOND: Gezond Lichaam, Gezonde voeding, Gezonde Leefstijl		Groep: 1,2,3
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Het thema van deze kist is Gezond. Dat is niet alleen een gezond lichaam, het gaat ook over gezonde voeding en een gezonde leefstijl. Heel breed, je kunt er zelf je eigen lessen mee maken. In de kist vind je een rijke collectie materialen waaronder: bronmateriaal, (informatieve) (prenten)boeken, onderzoeksmaterialen, spel- en ontwikkelingsmateriaal, NME-tips en koppelingen met de jaarkalender. Dit alles geeft aanleiding voor onderzoekend en ontwerpnd leren. We besteden extra aandacht aan het ontwikkelen van de woordenschat en aan de SDG's (Duurzame Doelen). En we hebben materialen en suggesties voor het gebruik van B-bots.	

B-Bot "gezond" combi-set A		Groep: 1,2,3,4,5,6
Aanvulset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	De thema's gezonde leefstijl en groenten & fruit extra in the picture op een eigentijdse wijze namelijk met een B-bot. Dit set bevat 1 B-Bot, instructievel, 1 transparante mat, 1 mapje voor tips, lessuggesties enz. Voor het thema Gezonde leefstijl zit er een doosje in met 24 grote en 24 kleine kaartjes. Voor het thema Groenten & fruit zijn er 38 grote en 38 kleine kaartjes. Op alle kaartjes staan illustraties plus woorden.	

B-Bot "gezond" combi-set B		Groep: 1,2,3,4,5,6
Aanvulset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Ook met de thema's mijn lichaam en gezonde leefstijl aan de slag op eigentijdse wijze met een B-bot. Dit set bevat 1 B-Bot, instructievel, 1 transparante mat, 1 mapje voor tips, lessuggesties enz. Voor het thema Mijn lichaam zit er een doosje in met 21 grote en 38 strookjes. Voor het thema gezonde leefstijl zijn er 26 grote en 26 kleine kaartjes. Op alle kaartjes staan illustraties plus woorden.	

B-Bot "groentetuin"		Groep: 1,2,3,4,5,6
Aanvulset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	De groentetuin: welke groenten staan erin? Hoe zien ze eruit, welk deel eten we? U kunt allerlei soorten vragen bedenken. De kinderen gaan er mee aan de slag. Ze sturen de B-Bot over de speciale groentetuin-b-bot mat naar het antwoord. Dit set bevat een B-Bot mat Groentetuin en een doos met een B-Bot, kaartjes en suggesties. Extra toegevoegd een eenvoudige Smart-game Grabbit.	

B-Bot "Kuifje" (over je lichaam)		Groep: 1,2,3,4,5,6
Aanvulset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een mooie B-bot mat met daarop Kuifje en allerlei organen etc. NME Betuwe ontwikkelde een spel-instructie en bijpassende dobbelstenen. U kunt dit set gebruiken als extra aanvulling op de themakist GEZOND of als herhaling. Of in een zelfstudie setting voor de leerlingen (enerzijds voor inhoud, anderzijds voor het leren van programmeren met de B-bot).	

Spelmateriaal - Groente en fruit		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
4 sets aanwezig	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	We hebben 4 sets gemaakt van modellen die gebruikt kunnen worden in de klas. In elk set zitten circa 70 verschillende modellen van groenten en fruit. Ons inziens goed te gebruiken bij voedseleducatie, bij moestuinieren enz. En bij Burgerschapslessen (voeding in verschillende culturen. Er zit (nog) geen lesmateriaal bij, wel het boek "De wereld van voedsel". Suggesties zijn welkom. Ook erg leuk te combineren met B-Bot Groentetuin	

Spelmateriaal Voedsel		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
4 sets aanwezig	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Groente en fruit, brood en koek, vlees en vis/schaaldier: allemaal voedsel. We hebben 4 sets gemaakt van modellen die gebruikt kunnen worden in de klas. <i>Op onderdelen zijn ze iets verschillend</i> Set 1 en set 2 hebben elk 1x doos A, 1x doos B en 1x doos C. Set 3 en set 4 hebben elk 1x doos A, 1x doos B en 1x doos D. A: 30 stuks groente en fruit; B: 20 stuks brood, koek en snoep; C: 10 stuks vlees en vis/schaaldier; D: 10 stuks kaas en eieren.	

Alles voor een pannenkoek		Groep: 1,2,3
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Hannes (uit het boek van Eric Carle) wil een pannenkoek als ontbijt. Maar voordat hij die kan eten, moet hij alle ingrediënten verzamelen. Waar komt alles vandaan?. De kinderen gaan roulerend aan het werk, (malen, kneden etc.) of langs alle ingrediënten. De handleiding geeft enkele lessuggesties en wat creatieve uitbreidingen. Als besluit kan dan 'eindelijk' een pannenkoek worden gebakken en opgegeten. Met aandacht voor gezond eten en de Schijf van 5.	

Themakist Pannenkoekrestaurant		Groep: 1,2,3,4
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Deze themakist gebruikt het boek 'Alles voor een pannenkoek' van Eric Carle als uitgang. Voor een deel lijkt het op de gelijknamige leskist (zie hierboven). Extra zijn de uitbreidingen met een pannenkoekenspel, B-bots met matten en kaartjes, boeken en spelletjes. Met deze themakist kunt u veel meer een eigen accent geven aan het project. We zijn benieuwd naar de reacties...	

Smaaklessen www.smaaklessen.nl leerling bladen, suggesties en digibord-links		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Leskist plus website	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Het thema (gezonde) voeding komt breed onder de aandacht. De onderwerpen zijn opgedeeld in vijf pijlers: smaak, gezond eten, voedselproductie, consumenten-vaardigheden en koken. Bij de laatste les koken de kinderen samen en leren ze dat bij eten ook sociale vaardigheden horen. In deze kist veel materialen om te koken en erbij een dikke lesmap.	

Van graan tot brood		Groep: 3,4,5
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Leerlingen leren alle fases in het productieproces van brood kennen door deze zelf uit te voeren: zaaien, dorsen, wannen, malen, zeven. Alle benodigde materialen en grondstoffen bevinden zich in de kist plus een oventje. Voorzien van handleiding, werkbladen en een dvd. Wilt u brood bakken? Dan moet u voor de ingrediënten zorgen. Bijzonder leuk is om ook naar een molenaar en een bakker te gaan!	

Ik groei		Groep: 3,4
Leskist	Seizoen: hele jaar	Klaslokaal
	Hoe zien mensen eruit in verschillende leeftijdsfasen, wat groeit er aan je, wat kun je (of niet), hoe word je later? Met deze lessenserie gaan de kinderen op zoek naar antwoorden op deze vragen. Er wordt niet alleen ingegaan op lichamelijke ontwikkeling (meten en wegen) maar ook op de toename van vaardigheden en zelfstandigheid. De levenslijn van jong naar oud vormt de rode lijn in het programma. In de laatste les wordt de zorg bij mensenkinderen vergeleken met die bij nakomelingen van verschillende diergroepen.	

Het gebit		Groep: 1,2,3,4
Doos	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een groot 2-delig model van het gebit plus het boek Kuba gaat naar de tandarts en info over "Hou je mond gezond". Combineer dit model met de online lessen tandenpoetsen	

Het oor		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Doos	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een duidelijk model van het oor. Bijgevoegd een leerling blad waarop de juiste namen bij de onderdelen ingevuld kunnen worden + het antwoordblad. En natuurlijk wat eenvoudige informatie..	

Op zoek met je zintuigen! Tante Door's buitenboek.		Groep: 3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Schoolomgeving
	Met deze kist leren de kinderen hun zintuigen bewust te gebruiken bij het verkennen van hun omgeving. Dit doen ze naar aanleiding van ansichtkaarten die ze krijgen van 'Tante Door', een buurvrouw van de school. Zij is op fietsvakantie en stuurt kaartjes met waarnemingen die zij doet (wat ze ziet, hoort, ruikt, proeft en voelt). Kunnen de kinderen dit ook? Elke dag gaan ze een uurtje met een ander zintuig aan de slag (5x). Al doende maken de kinderen een buitenboekje met hun eigen waarnemingen en gevonden materialen. Ieder kind werkt hierbij op eigen niveau tevens aan zijn/haar taalontwikkeling.	

YogaPAD voor leskist met thema Gezondheid		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Map	Periode: hele jaar	Klaslokaal of buiten
	Een leuke/interessante aanvulling bij het thema 'gezonde leefstijl' is yoga. Er worden 14 yogahoudingen uitgebeeld / uitgelegd en er zijn diverse spelsuggesties. Het materiaal bestaat uit 1 grote A3 map met daarin 15 yogakaarten A3 formaat, 15 yogakaarten A4 formaat en een snelhechter met instructie YogaPAD.	

Boerderij-educatie Rivierenland: excursies op land- en tuinbouwbedrijven = belevend leren. Kinderen ontdekken en leren met al hun zintuigen. Varkens ruiken, ervaren waar de melk vandaan komt of hoe bomen worden gekweekt. Ook het landschap, water- en natuurbeheer op en rond het bedrijf, biologisch produceren, techniek en duurzaamheid zijn thema's, die aan bod kunnen komen. Alle aangesloten bedrijven zijn veilige, gecertificeerde educatiebedrijven. De lessen zijn maatwerk. Meer info en aanmelden via www.boerderijeducatierivierenland.nl

Menukaarten Gezonde School en Jaarkalender Voedseleducatie,

Voor scholen die bezig zijn of (misschien) gaan met het traject Gezonde School maakten we menukaarten over de Thema's Voeding, Milieu & Natuur, Bewegen & Sport met daarin alle leskisten, heel veel tips en aansluitmogelijkheden bij bijzondere dagen en weken. Bekijk deze via: <https://nmebetuwe.nl/inspiratie-op-thema/> Daar staat ook de Jaarkalender Voedseleducatie.

Een **Gezonde School** is een school die structureel aandacht besteedt aan gezondheid. Dit gebeurt aan de hand van de vier Gezonde School-pijlers: Educatie, Signaleren, Schoolomgeving en Beleid. Er zijn 8 thema's waaraan een school kan werken om een vignet te halen. NME Betuwe heeft op haar website het thema Gezonde School uitgewerkt. Daar staan o.a. ook menukaarten met veel lessuggesties, tips en aansluitmogelijkheden bij allerlei speciale dagen en weken. De link naar dit thema is: <https://www.nmebetuwe.nl/portfolio-view/gezonde-school/>
Ambassadeurs voor Gezonde School zijn verbonden aan de GGD. Kijk voor meer info op <http://www.gezondeschool.nl/>

>>>>>

>>>>>

Biodiversiteit: planten en dieren in hun biotoop

Kijk ook bij "Naar buiten, alles voor een buitenles" en bij "Projecten en excursies" voor leuke buitenlessen door uzelf of gastdocenten. En verder evt. bij "Materiaal" of "Boekensets".

Boerderijhoek: Spelenderwijs leren		Groep: 1,2,3
Materialenset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een kist vol materialen waarmee u een boerderijhoek kunt inrichten. Boerderij, voertuigen, dieren, hekjes enz. Er is géén programma gemaakt rond de boerderij met ontwikkelingsbladen, werkbladen, liedjes ed. Er is wel een achtergrondinformatie map. Zelfstandig te gebruiken of als aanvulling bij de leskist "Dierenwelzijnslessen" en/of excursie naar een (kinder)boerderij.	

Dierenwelzijnslessen (voedselproducerende dieren)		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
http://dierenwelzijnslessen.groenkennisnet.nl		
leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Deze leskist hoort bij het lesprogramma 'Dierenwelzijnslessen'. Het complete lesprogramma is te vinden op de website. Maar ook extra's als webquests, digitale werkbladen, extra opdrachten en spelletjes. De lessen gaan over de volgende productiedieren: kip, koe, varken, geit, vis, konijn en honingbij. De leskist brengt de praktijk in de lessen. Hiermee leren kinderen al jong wat dierenwelzijn is en zijn ze beter in staat een mening te vormen over de omgang met dieren.	

Natuur op de boerderij - Onderbouw		Gr. 1,2,3
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	De kinderen maken kennis met de natuur in de directe omgeving van een agrarisch bedrijf: de boerderij. (Een veehouderij, fruitteelt-bedrijf of laanboomkwekerij.) Niet alleen de planten en dieren die nodig zijn voor de bedrijfsvoering, maar ook die in de vrije natuur op en om de boerderij voorkomen. De nadruk voor de onderbouw ligt op het beleven en benoemen. Aansluitend een bedrijfsbezoek is heel erg leuk....Zie: Boerderijeducatie Rivierenland (projecten, excursies)	

Bomen		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Een complete kist voor de hele school, uitgesplitst voor vier leeftijdsgroepen. De kist bevat een ideeënboek en veel materialen over hout en bomen, in de breedste zin van het woord. Van het verkennen van de boom zelf en de dieren in en om de boom tot papier maken en het bouwen van een 'bomobiël'. De boom 'beleven' door activiteiten en d.m.v. leerlingenbladen. Het aantal lessen is zelf te bepalen: één les of een uitgebreid project.	

> > > >

> > > >

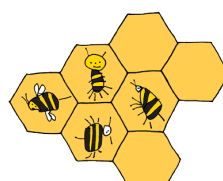

De verdwaalde boom		Groep: 3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Bomen staan overal. Ze zijn voor kinderen een heel belangrijk onderdeel van hun omgeving. In 3 lessen ontdekken kinderen wat ze van de bomen rond de school vinden en leren ze deze waardering te verwoorden. Ze breiden hun boom-woordenschat uit en leren hoe een boom leeft: wat heeft hij nodig en wat geeft een boom ons? Bij dit alles hoort een bomenlied en in een 'bomenhoek' in de klas kunnen de leerlingen aan de slag met leerzame en creatieve opdrachten.	

Verhalen uit bomenland		Groep: 3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	De kern van elke les bestaat uit een verhaal over bomen. De bomen vertolken in de vier seizoenen verschillende herkenbare menselijke gevoelens. De kinderen krijgen op deze manier een band met de bomen in hun leefomgeving. Elke les wordt afgesloten met een kringgesprek. Tijdens de extra verwerkingsopdrachten beleven de kinderen op een actieve manier aspecten uit het leven van een boom.	

Bloemen en (stoep)planten		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Stoeplantjes. We hebben alle lessuggesties voor groep 1 t/m 8 (wel uitgesplitst), zoekkaarten en bloemenwaaiers in deze kist gedaan. Plus 2 grote demonstratiemodellen van een bloem om kelkbladeren, kroonbladeren, stampers en meeldraden. aan te kunnen wijzen.	

Themadoos Plantenrijk		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Themadoos	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een stapel boeken, zoekkaarten enz. Te gebruiken bij het thema Plantenrijk. We gaan dit thema verder uitwerken dus vraag eventueel gerust een "op maat gemaakte" themadoos. Mooi te combineren met Bloemen en (stoep)planten.	

Bijengeheimen		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal en buiten
	Door het verhaal 'Bijengeheimen' belanden de leerlingen op een speelse manier in de bijenwereld. Met behulp van het buitenpad en de activiteiten kunnen zij zich verplaatsen in een honingbij. Zo leren ze deze dieren beter kennen en ontdekken de leerlingen wat een ' bezig bijtje ' precies inhoudt. Door de ontdekkingen kunnen ze zich verbazen over wat ze zelf met bijen te maken hebben.	

Het jonge kind en bijen		Groep: 1,2,3,4
Lesdoos	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal en evt. buiten
	Van het Bijenhuis in Wageningen komt deze handleiding met veel werkbladen. Wij voegden er wat imker- en bijenspullen, posters en boekjes bij plus een kleine bijenkast (wel raten, geen bijen!) Bezoek aan of van een imker verlevendigt het geheel.	

Kriebelpoten (NME en taal)		Groep: 1,2,3
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Poes Lika uit het prentenboek "Kriebelpoten" ontmoet in en om het huis allerlei dieren. Dit vormt de basis van het project. De kinderen gaan naar buiten op zoek naar vergelijkbare dieren en verwerken hun ervaringen op diverse manieren in de klas. Steeds wordt een koppeling gemaakt tussen de natuurervaring en taalontwikkeling, waarbij de materialen in de kist ondersteunend werken. Er zijn werkbladen met schrijfoefeningen, letterherkenning, woordherkenning, onderzoek, rekenen, knutselen en bewegen.	

Wegkruipertjes en kriebelbeestjes		Groep: 3,4
Leskist	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal en buiten
	Kleine kriebelbeestjes, waar wonen ze, hoe leven ze, hoe bewegen ze? In deze les leren kinderen ze zoeken, vangen, observeren en beschrijven. Specifiek de regenworm, de slak, de mier, de pissebed en de 1000-poot, maar ook eventueel andere vangsten. De leerlingen bekijken ze, leren de manier van voortbewegen benoemen en meer details aan het dier te onderscheiden. Ook maken ze zich een voorstelling van hoe en waar het dier leeft: heel dichtbij maar goed verstopt. Er valt veel aan te ontdekken, ook voor de leerkracht.	

Rupsen en vlinders		Groep: 3,4
Lesdoos	Periode: april t/m september	Klaslokaal en buiten
	Er kruipt een rups, er vliegt een vlinder. En de kinderen vinden dat erg interessant. Daarom deze eenvoudige lesdoos waarmee u aan het thema vlinders kunt werken. Helemaal geweldig wordt het als u ook levend materiaal (Koolwitjes in de klas) heeft. Bij en op de thematafel komen de posters, de boekjes en de vitrinebak met opgezette vlinders om naar te kijken.	

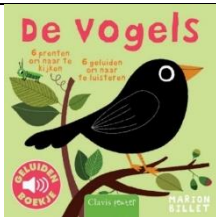
Koning Bromvlieg zoekt een opvolger		Groep: 3,4
Leskist	Periode: maart tot oktober	Klaslokaal en buiten
	Koning Bromvlieg is de koning van het insectenrijk. Hij is al erg oud en zoekt een troonopvolger. De leerlingen kunnen hem helpen bij het zoeken van een geschikte opvolger. Die verzamelen informatie over insecten en gaan buiten op zoek naar echte insecten. De klas brengt hun gezamenlijke stem uit voor de beste insectenkoning. Naast kennismaking met insecten en hun eigenschappen richt deze leskist zich op waardevorming: 'wat vind ik van dit insect en waarom?'	

Koolwitjes in de klas		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
MATERIAALZENDING	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal en buiten
De leerlingen kunnen de levenscyclus van de vlinder in de klas volgen. Zij ontdekken dat er uit de eitjes rupsen komen, zien dat die rupsen zich verpoppen en dat er tenslotte vlinders uit de poppen te voorschijn komen. De hele cyclus duurt ongeveer vier weken. U bestelt dit pakket zelf rechtstreeks via de Vlinderstichting U moet zelf zorgen voor voedsel (onbespoten koolbladeren) en een vlinderkweekkooi. Deze kunt u via het NME lenen.		

Jop vindt een veer		Groep: 1,2,3
Leskist	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal en evt. buiten
	Jop is op bezoek bij buurvrouw Anne. In de tuin vindt hij een veer. Deze veer zorgt voor veel vragen en ontdekkingen over vogels. Samen met Jop zoeken de kinderen naar het antwoord op vragen en ontdekken ze welke vogels er in hun leefomgeving voorkomen. <i>Ook leuk te combineren met de Tuinvogeltelling, eind januari.</i>	

Professor van Wiegen ziet ze vliegen		Groep: 4,5,6
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Professor van Wiegen onderzoekt vogels. Nu is hij heel ongelukkig gevallen en heeft last van geheugenverlies. De leerlingen gaan hem helpen met zijn onderzoek naar anatomie, broeden/eieren/nesten, vogeltrek, gedrag en soort, biotoop en bescherming en vogels in de eigen omgeving. Op speelse manier leren de leerlingen veel over vogels.	

Themadoos Vogels (onderbouw)		Groep: 1,2,3,4
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een doos vol puzzels, spellen en boekjes over vogels. Verder twee potjes met braakballen van roofvogel en ooievaar, een verrekijker met zoekkaart vogels en een voorbeeld bouwpacket nestkastje. Leuk om te gebruiken als u een les geeft over het thema vogels, een materiaalzending Vogelrestaurant heeft besteld of bezig gaat met de Tuinvogeltelling.	

Nationale Tuinvogeltelling voor Scholen www.tuinvogeltelling.nl/scholen/

In de wintermaanden hangen veel mensen vetbollen en pinda's op voor de vogels. Weten uw leerlingen welke vogels in hun omgeving te zien zijn? Doe mee met dit project (laatste vrijdag+ weekend van januari) en leer op een leuke manier! *Informatie en lesmateriaal op de website.*

Themadoos Zee (onderbouw)		Groep: 1,2,3,
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Met deze themakist kunt u de kinderen van alles leren over De Zee. We hebben educatieve links, boeken, zoekkaarten, poster, spellen, zandspeelgoed, modellen van zeedieren, stempels enz. Plus twee vitrinebakken, een met schelpen en de andere met strandvondsten. Geef uw eigen invulling en geef ons daarna tips en werkbladen.	

Themadoos Zee (middenbouw)		Groep: 4,5,6,
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Met deze themakist kunt u de kinderen van alles leren over De Zee. We hebben educatieve links, boeken, zoekkaarten, poster, spellen, een kijkdoosmal enz. Plus twee vitrinebakken, een met schelpen en de andere met strandvondsten. Geef uw eigen invulling en geef ons daarna tips en werkbladen.	

Van kikkerdril tot kikker		Groep: 1 t/m 8
Lesdoos	Periode: voorjaar	Klaslokaal, evt bij sloot
	Nederland, kikkerland. Weten uw leerlingen hoe de kikker zich ontwikkelt? Wat kikkerdril is en hoe kikkervisjes eruit zien? En wat het verschil is tussen kikkers en padden? U moet ZELF voor kikkerdril en/of paddensnoeren zorgen! Het NME levert een klein aquarium, een handleiding met lessuggesties en werkbladen om aan de slag te kunnen. Als de kikkers / padden groot genoeg zijn, kunt u ze uitzetten in een sloot of vijver. Na afloop brengt u het aquarium enz. terug.	

Paddenstoelen		Groep: 1 t/m 8
MATERIAALZENDING	Periode: herfst	Klaslokaal
	Hoe paddenstoelen groeien, dat kunnen leerlingen zelf zien en leren als u dit kweekpakket in de klas zet. Eerst is er alleen maar 'kale' zwarte grond te zien. Na enige tijd verschijnen er witte stipjes die uitgroeien tot eetbare champignons. Laat de kinderen zelf ontdekken hoe champignons er van binnen en van buiten uitzien. En: heerlijk smikkelen met de hele klas! U bestelt dit pakket zelf bij Minichamp.	

Dieren Huid en Haar - Domino		Groep: 1,2,3,4,5,6
Materiaal	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Kijken en voelen aan huid, haren of veren op 15 dominostenen van 12,5 x 25 cm. De kinderen maken een domino-reeks. Er zijn twee zoekrichtingen: 1. Welke huid heeft dit dier? (vanuit de foto van een dier naar de huid) en 2. Welk dier hoort bij deze huid? (vanuit de huid naar de foto). De dieren zijn: vos, panter, paard, konijn, slang, wild zwijn, zal, ree, pauw, bruin schaap, varaan, krokodil, schildpad, wit schaap. Ook geschikt om te gebruiken bij een dierendagproject.	

Naar buiten! Alles voor een buitenles.

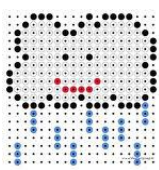
Kijk ook bij Biodiversiteit (hierboven), want veel onderwerpen kunnen heel goed in een Buitenles

Doe-het-zelf kist Ontdek 'de wereld' met Jip en Janneke		Groep: 1,2,3
Buitenkist	Periode: hele jaar	Buiten.
	Met behulp van de figuren Jip en Janneke ontdekken kinderen van alles over planten en dieren in hun schoolomgeving of het park. Kijken, horen, voelen, ruiken. Maar ook vertellen over het weer of steentjes zoeken. In groepjes van 4-6 gaan ze met een begeleider op zoek naar de opdrachten. U maakt een keuze van circa 15 opdrachten (er zijn er 40)..	

>>>>

>>>>

Buiten kijken		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	De schoolomgeving verkennen aan de hand van de thema's: zintuigen, het weer, de bodem, kleine beestjes, wilde planten, vogels. De materialen en de handleiding in de kist zijn eenvoudig maar functioneel. U kiest zelf welk(e) thema(s) u neemt, mogelijk om het materiaal juist goed bij uw eigen methode aan te laten sluiten.	

Even d'r uit: kaartenbak met 100 buitenopdrachten		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Kaartenbak	Periode: hele jaar	Buiten
	Zowel voor de concentratie als voor het verwerken van opgedane kennis blijkt hoe belangrijk het is om regelmatig met kinderen naar buiten te gaan. 'Even d'r uit!' helpt je op weg: 100 kaarten met buitenopdrachten (25 per bouw) van maximaal 15 minuten. Ook met rekenen, techniek, taal, kunst en filosofie gewoon 'Even d'r uit!'	

Op zoek naar stoeplantjes		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Lespakket	Periode: herfst	Klaslokaal en buiten
	Stoeplantjes, we zien ze niet eens staan tussen de tegels (of we lopen of trekken ze kapot). Met deze buitenles brengen we de stoeplantjes onder de aandacht. Elke bouw zijn eigen opdrachten. Naast het digitale materiaal ontvangt u van ons voldoende sets zoekkaarten, boekjes over plantjes enz.	

Ontdek het tiny-forest = mini-bos		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Leskist	Periode: hele jaar, vooral apr-okt	Buiten
	Een mini-bos (ook wel tiny forest) is een speciaal bos ter grootte van een tennisbaan. Je kunt daar van alles ontdekken. In deze leskist zitten lesbrieven en materialen die nodig zijn om de opdrachten te kunnen doen. En die kunnen ook in een park of echt bos.	

Moestuiplezier met zadenpakket (PO en BSO)		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Zadenpakket	Periode: maart-juli	Klaslokaal, buiten
	Zelf ontdekken en beleven door een heel seizoen mee te werken in een (mini) moestuin is een erg effectieve voedseleducatie. Zaaïen, verzorgen, zien hoe het groeit en oogsten en er een lekkere maaltijd mee bereiden: dat zijn ervaringen die leerlingen hun leven lang niet meer vergeten. U ontvangt een zadenpakket voor 10 verschillende groenten, klaar om te zaaïen!	

Moestuinkaarten (PO en BSO)		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Kaartenbak	Periode: maart-juli	Klaslokaal, buiten
	Een bak met ruim 70 geplastificeerde kaarten waarmee u en de leerlingen aan de slag kunnen in de moestuin, in de schooltuin of in een zgn vierkante-meter-bak. Zelfs in de royale vensterbank vol met potten... Elke kaart geeft duidelijk aan hoe je een gewas moet zaaïen of planten, verzorgen en oogsten. De instructies en 'weetjes' geven de begeleider houvast om met de kinderen aan de slag te gaan.	

<https://natuuracademieonline.ivn.nl/resources/schooltuinieren> (kosteloos)

Hoe maak je een teeltplan, wanneer ga je zaaien en hoe kun je planten het beste verzorgen? Dat leer je allemaal in de korte online cursus Schooltuinieren. De e-learning is speciaal gemaakt voor groene vrijwilligers die leerkrachten willen ondersteunen bij tuinieren op een basisschool of BSO. Bekijk de e-learning en ga aan de slag! En gebruik dan o.a. de Moestuinkaarten en de Moestuinmaat.

Lespakket Water		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Lespakket	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Een leuk lespakket wat de kinderen mee neemt naar de onderwaterwereld. Ze leren welke soorten planten en dieren er zijn en hoe zij met elkaar samenwerken om het water schoon te houden. Tip: ga met de kinderen ook echt op slootjesexcursie. Dan gaat de sloot 'leven', want dan zien ze wat ze geleerd hebben in de praktijk! Je kunt daarvoor zelf op pad met een set veldwerkmaterialen of je gaat met een gids. Reserveer tijdig.	

Techniek: ontdekkingen en proefjes.

Magnetten OB		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een spannende leskist waarbij de leerkracht begint met al fluitend een slang uit een mandje te toveren... Vervolgens gaan de kinderen op zoek naar alles wat wel/niet aangetrokken wordt door een magneet. Daarna doen ze nog een aantal gerichte proefjes met magneten en ontdekken zo de eigenschappen ervan. Deze kist heeft veel raakvlakken met de 'magnetenkermis'.	

Magnetenkermis		Groep: 1,2,3
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	In 2 grote kisten zit een bonte verzameling met magnetische voorwerpen en speelgoed waarmee de leerlingen zelfstandig op hun eigen niveau ontdekkingen doen. Op een speelse wijze komen de eigenschappen van magneten en het fenomeen magnetisme aan de orde. Deze kist heeft raakvlakken met de leskist 'magnetten' maar heeft andere materialen.	

Magnetten van professor Pooltjes		Groep: 4,5,6
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Professor Pooltjes, expert op het gebied van magneten, heeft een bezoek aan de school gebracht waarbij hij enthousiast zijn experiment heeft laten zien. Door zijn ietwat gehaaste vertrek vergeet hij zijn materialenkoffer mee te nemen. Deze staat nu nog in de klas terwijl de prof op het vliegveld staat, klaar voor vertrek. De professor verzoekt de leerlingen om zijn experimenten voort te zetten en uit te werken. De leerlingen steken hier veel van op!	

Sop, de grote bellenblaasontdekkers		Groep: 3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	In Nederland woont een Bellenblaasontdekker. Het is zijn taak om allerlei ontdekkingen te doen met zeepsop. Hij heeft al ontdekt dat je enorm grote bellen kunt blazen. En een rijtje bellen achter elkaar of een bel in een andere bel. Maar nu zit hij zonder werk. Hij denkt dat er niets meer te ontdekken valt. Daarom vraagt hij uw klas om hem te helpen. Misschien kunnen uw leerlingen voor hem nieuwe ontdekkingen doen...	

Spelend ontdekkingen doen aan het water		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Veel materialen en een aantal kaarten waarmee de kinderen 'aanrommelen' om zelf allerlei ontdekkingen te doen aan water: drijven & zinken / golven / oplossen & mengen / kruipend water / waterkracht / vorm / geur & kleur / bellen blazen enz. Kan zowel in een water-ontdekhoek, als met groepjeswerk.	

Water, drijven en zinken		Groep: 3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	In circuitvorm gaan de leerlingen zelfstandig allerlei proefjes met water doen. Vooral drijven en zinken staan centraal. We gebruiken eenvoudige materialen, dus de kinderen kunnen het thuis ook nog eens (voor)doen. Er valt veel aan en met water te ontdekken...	

Waar ga je heen drol?		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Tanden poetsen, toilet doorspoelen, (af)wassen: in huis maken we water vies en spoelen het weg door een putje. Ook het water dat buiten 'valt', verdwijnt.. Voor de onderbouw: de grote boodschap . Over de taal van het (afval)watersysteem en het ontwikkelen van hoeveelhedsbegrip.	

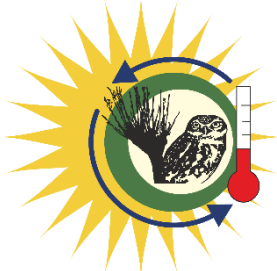
Schatgraven: heden en verleden in de grond		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Wat zit er in de grond onder je voeten? Van kriebelbeestjes en plantenwortels tot oude stenen, botten en meer. De leerlingen gaan als onderzoekers te werk: ze graven, kijken met loepjes naar hun vondsten en proberen te ontdekken wat 'nieuw' is (van nu) of 'oud' (van vroeger). Echte archeologen vonden zo skeletten van dino's, daarom zitten er ook modellen van dino's bij een tijdlijn.	

Ik zie Sterretjes		Groep: 1,2,3,4
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Ook de jongste kinderen raken gefascineerd door de sterren. We maakten een themakist met leuke dingen zoals het zonnestelsel met haar planeten, glow-in-the-dark sterretjes, boekjes, astronauten-verkleedkleden en veel tips.: Gebruik uw eigen methode en onze suggesties Richt een thematafel in met de boeken en spulletjes.	

Spiegels		Groep: 1,2,3,4
Leskist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een kist vol glimmende en spiegelende materialen. Met behulp van eenvoudige werkkaarten en boekjes worden aspecten rondom spiegelen ontdekt zoals vlakke, holle en bolle spiegels. Ook creatief denken en bezig zijn wordt geprikkeld. Verschillende materialen kunnen in de klas opgehangen worden.	

Klimaat, energie en duurzaamheid.

Themakist Klimaat en klimaatadaptatie		Groep: 1,2,3,4
Themakist	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Het thema van deze kist is Klimaatadaptatie. Heel breed, je kunt er zelf je eigen lessen mee maken rondom veranderingen in het klimaat en wat wij er aan kunnen doen dan wel hoe ons aan te passen. In de kist vind je een rijke collectie materialen: bronmateriaal, (informatieve) (prenten)boeken, onderzoeksmaterialen, spel- en ontwikkelingsmateriaal, NME-tips en koppelingen met de jaarkalender. Dit alles geeft aanleiding voor onderzoekend en ontwerpend leren. We besteden extra aandacht aan het ontwikkelen van de woordenschat en aan de SDG's (Duurzame Doelen). En we hebben materialen en suggesties voor het gebruik van B-bots.	

www.groenevoetstappen.nl (najaar):

Een week lang 'Groene Voetstappen' verzamelen door lopend of fietsend naar school te komen (in plaats van gebracht te worden met de auto). Dit is goed voor het milieu, gezond en veilig. Elke dag besteedt u ongeveer 15 minuten aan het hoe en waarom van deze actie d.m.v. eenvoudige opdrachten. Meer info op de website.

Warme Truiendag, begin februari: www.warmetruiendag.nl

U vraagt uw leerlingen op deze dag een extra warme trui aan te trekken, zodat u de verwarming enkele graden lager kunt zetten. Meer tips staan op de website. Gaan ze thuis ook meedoen??

Afval en grondstoffen.

Afval activiteitenkoffer voor het PO https://www.aandeslagmetafval.nl/actiecodes		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
inspiratiekoffer	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	De afvalkoffer zit boordevol met leuke en praktische (knutsel)-opdrachten, puzzels, spelletjes, quizjes, opschoontips en nog veel meer. Het sluit goed aan bij de kerndoelen en '21e-eeuwse vaardigheden'. Spelenderwijs komen kinderen van alles te weten over het voorkomen van zwerfafval en het recyclen van afval. <i>Elke school kan 1x één gratis exemplaar aanvragen via de link. Het NME heeft ook een exemplaar om in te zien, te reserveren.</i>	

Infobox Zwerfafval		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materialen	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Alle basisscholen uit de gemeente Neder-Betuwe hebben er een in bruikleen gekregen. Voor scholen uit de gemeente Buren hebben wij ook enkele exemplaren: de infobox Zwerfafval. In deze box een menukaart (overzicht wat te kiezen), een multomap met themagids "Van zwerfafval naar grondstof" en veiligheidsafspraken voor een fysieke actie. Verder diverse posters en boeken.	

Plastic soup, de wereld van Oz https://www.wereldvanoz.org/		Groep: 4, 5/6, 7/8
Lesdoos	Periode: hele jaar	klaslokaal
	Het plastic soup lespakket is onderdeel van de Wereld van Oz. Kinderen worden meegenomen in een magisch realistische wereld onder zee waarin de gevolgen van plastic soep op een speelse manier zichtbaar worden. De kinderen worden opgeroepen de grote Walvis te helpen. Er wordt diepgang aan het onderwerp gegeven door het van meerdere kanten te belichten.	

Zwerfafval-project NME Betuwe en gemeenten

Samen met de gemeente Neder-Betuwe organiseert het NME centrum een zwerfafvalproject. Over het wat en hoe kunt u het best contact opnemen met Annemieke Jansen via nmebetuwe@gmail.com. In de gemeente Buren loopt momenteel geen zwerfafvalproject. Neem contact op met de gemeente en/of AVRI als u als school of groep iets wilt organiseren.

Uitleenmateriaal

Set van 2 B-Bots (Bee-Bot of Blue Bot)		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materialen	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Een B-bot is een kindvriendelijke robot in de vorm van een bij. Om van punt A naar punt B te gaan, moet B-Bot van tevoren de juiste commando's krijgen. De leerlingen kunnen dat met 7 knoppen op de rug. De Blue-Bot is een Bee-Bot met meer mogelijkheden.	

Insectenkooi (vlinderkooi)		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materialen	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal
	Een houten kooi (circa 35x35x45 cm) met aan 3 zijanten fijn gaas. Erg geschikt om het proces van ei tot insect te volgen. Als u ZELF bij de vlinderstichting een vlinderpakket bestelt, kunt u de rupsen, poppen en vlinders hierin prachtig laten bewonderen door de leerlingen. Geef bij het reserveren aan wanneer u het vlinderpakket ontvangt, dan heeft u de vlinderkooi op tijd op school.	

Aquarium- of terrariumbak		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materialen	Periode: lente t/m herfst	Klaslokaal
	Een transparante kunststof bak, evt. met deksel. Zowel te gebruiken als aquarium of als terrarium (gevuld met water dan wel aarde). Leuk in uw klas om er bijvoorbeeld kikkerdril in uit te kweken tot kikkers. Of om kleine bodemdiertjes dan wel insecten te bekijken.	

Wormenbak		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materiaal	Periode: Pasen tot herfstvakantie	Klaslokaal
	Een wormenbak, ook wel wormenhotel genoemd, is een doorzichtige bak waarin laagjes grond en zand gedaan worden. Dek de zijanten af met zwart papier of karton. Als je bovenop (rotten-de) bladeren en regenwormen legt, zullen de regenwormen de bladeren de grond in trekken. Na enkele dagen kun je dan de sporen van de regenwormen zien. Op deze manier worden voor leerlingen begrippen als voedsel-kringloop / verteren van bladeren / afvalopruimers duidelijk.	

Veldwerkmateriaal voor herfst-excursie		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materiaal	Periode: herfst	Buiten
	Een verzameling materialen waarmee u de kinderen tijdens een herfst-excursie kunt laten werken. Zoekkaarten, loeppotjes, spiegeltjes, verzamelbakken enz. enz. Er zit géén docentenhandleiding en/of werkbladen bij!	

Veldwerkmateriaal voor water- / slootjesexcursie		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materiaal	Periode: hele jaar	Buiten bij sloot of plas
	Een verzameling van schepnetjes, emmers, bakken, loeppotjes en zoekkaarten waarmee u de kinderen rondom het water kunt laten werken. Er zit geen docentenhandleiding bij!	

Vitrinekast Graan en Meel		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materiaal	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	In deze vitrinekast zitten halmen, graankorrels en meel (in schaaftjes) van 4 verschillende granen: haver, tarwe, gerst en rogge. Leuk te gebruiken bij een les over het thema Van graan tot brood of de beroepen De Molenaar of De Bakker.	

Onderzoeksmaterialen en posters		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Materiaal	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
 Of ...?????	We hebben in het NME een heleboel onderzoeksmaterialen. Denk aan loeppotjes, zoekkaarten, spiegeltjes, pincetten, schepjes, witte bakken, verrekijkers. maar ook klemmappen enz. Deze lenen we graag aan scholen uit. Hetzelfde geldt voor posters: we hebben er veel! Vertel ons rond welk thema gewerkt gaat worden, wie weet ...	

Boeken - boekensets

Boeken over het thema boerderij		Groep: 3,4
Materiaal	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Als u met het thema Boerderij bezig bent (bijv. de 'Boerderijhoek', 'Boerderij-educatie Rivierenland' of 'Dieren-welzijnslessen'), kunnen extra boekjes, spelletjes, liedjes ed. over het thema welkom zijn. Wij hebben ze voor u verzameld.	

Boekenset over bomen en het bos		Groep: 3-4-5
Materiaal	Periode: hele jaar	Klaslokaal en buiten
	Een flinke doos met boeken over het thema bomen en bos. Leuk te gebruiken samen met onze grote kist Bomen of bij de boskist. Of bij uw eigen thema / methode. <i>We hebben ook een doos met suggesties voor lessen over bomen & bos, bijv. bomen en zintuigen, bomen en wonen, bomen en kleuren, het buitengewoon bomenproject enz.</i>	

Boeken van de Klimaatjes https://www.deklimaatjes.com/opschool/		Groep: 1,2,3,4
Boekenset	Periode: hele jaar	Klaslokaal
 Mol: natuur, Vos: media, Egel: kunst, Uil: taal, Muis: rekenen, Kikker: bewegen, Duif: wereld, Samen: Samenleven.	De Klimaatjes zijn zeven dieren vrienden die de hoofdrol spelen in de gelijknamige prentenboekenserie van Clavis Uitgeverij. Middels de verhalen ervaren kinderen op speelse -en vaak humoristische- wijze hoe we met elkaar onze leefomgeving fijn kunnen houden. De dieren staan symbool voor leefgebieden, zie hiernaast. Met de Klimaatjes op school kun je werken aan de SDG, de duurzame ontwikkelingsdoelen. Er zijn vier verbindende thema's die van belang zullen zijn: Duurzaamheid, Globalisering, Gezondheid en Technologie.	

Boeken en puzzels over seizoenen		Groep: 1,2,3,4
Materiaal	Periode: in betreffend seizoen	Klaslokaal
	Extra boekjes en puzzels over de lente, de winter, enz. zijn altijd welkom. We hebben er enkele doosjes mee gevuld.	

Waterkoffer		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Project	Periode: hele jaar	Klaslokaal
	Waterschap Rivierenland heeft een Waterkoffer ontwikkeld. De koffer bevat verschillende lespakketten, boeken, Dvd's, Cd's en lessuggesties als aanvulling op de lessen over water uit het NME-aanbod. <i>Gaat u zelf naar een sloot of plas om water-onderzoek te doen? Leen dan onze veldwerkmaterialen voor een slootjesexcursie.</i>	

Groen Bewust

 Groen bewust www.nmebetuwe.nl	Excursies en activiteiten om bewustwording van Groen, bomen, natuur en biodiversiteit te stimuleren. Dit project draait in het schooljaar 2025-2026 als een pilot in de gemeente Neder-Betuwe. Groen Bewust bestaat uit 2 series van excursies en activiteiten die om het jaar gegeven worden. De scholen zijn ingedeeld in 2 groepen die of programma A of programma B draaien. Het jaar erop wordt van programma gewisseld. Via de NME-coördinator weten de teams welk programma dat schooljaar aan de beurt is voor hun school.	
---	--	--

Projecten, lessen en excursies

Met alle leskisten en uitleenmaterialen haalt u de natuur in de klas. Het NME-centrum ziet ook graag de klas in de natuur. Kijk op onze website <http://www.nmebetuwe.nl/aanbod-po-bso/> voor uitgebreide informatie over ons aanbod. *U kunt het NME ook altijd advies vragen wanneer u zelf een idee of speciaal verzoek heeft.*

Let op: excursies moet u -i.v.m. het regelen van voldoende gidsen- ruim op tijd aanvragen.

In de Betuwe

Slootjesonderzoek		Groep: 4,5,6,7,8
Excursie door NME	April-september	Bij sloot of plas
	De gidsen van het NME brengen schepnetjes, bakken, zoekkaarten en nog veel meer mee naar de onderzoek locatie (een sloot of plas). De leerlingen gaan aan de slag: scheppen, kijken en verwonderen wat er allemaal in en om het water te vinden is. Is de sloot 'schoon' of 'vervuild'? Dan moeten ze wel weten welke soorten er zijn want die verschillen per type sloot. Op onderzoek dus!	

Boswandeling met opdrachten		Groep: 3,4,5,6,7,8
Excursie met gids	Hele jaar	
	Een wandeling/excursie door het bos, onderweg leuke leerzame opdrachtjes doen. Voor groep 1, 2 en evt. 3 het Kabouterpad of Jip en Janneke. Deze wandeling/excursie kan in het Ommerense Bos, in het bos bij Zoelen of in het bos in Hemmen. Weet u een andere locatie die mogelijk geschikt is, neem dan even contact op met ons.	

Ga mee met Jip en Janneke		Groep: 1,2,3,
Excursie	Hele jaar	Buiten in bos of park
	Tijdens een boswandeling kom je langs 15-25 Jip en Janneke figuren. Elk figuur heeft een opdracht gericht op zintuiglijke waarnemingen van het seizoen. De leerlingen kijken, proeven, horen, voelen, ruiken aan o.a. knoppen, bladeren of vruchten, paddenstoelen bij of de schors van een boom, kleine diertjes enz. Een deel van de opdrachten is "standaard", een ander deel afhankelijk van het seizoen. In ieder geval gevarieerd en uitdagend.	

Imker zoekt school		Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8
Gastles	Voorjaar en (na)zomer	Klaslokaal en/of bij imker
	Bijen: voor leerlingen zowel beangstigend als fascinerend. De imker houdt bij en weet er veel van. Hij/zij komt met materialen naar de school of de klas gaat op bezoek bij de imker en de bijenstal. Aandachtspunten: leefwijze en gedrag van bijen, stuifmeel en bevruchting, nectar en honing, het houden van bijen. Voor groep 1 t/m 4 is dit prima te combineren met de leskist Bijengeheimen	

In en om Hemmen

Het Hemmense bos wordt wakker		Groep: 3,4
Excursie	Voorjaar en vroege zomer	Hemmense Bos
	Kennismaken met allerlei facetten van het vroege voorjaar: het bos wordt wakker. Denk aan de knoppen en het uitlopen van de bomen, voorjaarsbloemen, insecten, vogels en alles wat we nog meer tegenkomen..	

Waterbeestjes en bodemdiertjes in parkbos Hemmen		Groep: 4,5,6
Excursie	Voorjaar, zomer en vroege herfst	Landgoed Hemmen
	Waterdiertjes: in kleine groepjes met schepnetjes, zoekkaarten en een vergrootglas zelf ontdekken wat er leeft in, op en om het water en zo de wondere wereld van het water leren kennen. Kriebelbeestjes: in kleine groepjes op zoek naar insecten en andere 'kriebelbeestjes'. Ontdekken waar ze zich verschuilen en met zoekkaarten, loeppotjes ed ontdekken wat je gevonden hebt.	

Op pad met Mees en Merel		Groep: 1,2,3
Excursie	Hele jaar	Landgoed Hemmen
	Op zoek naar: circa 25 houten lente figuurtjes met opdrachten. Bij elk figuurtje hoort een opdracht en daardoor ontdekken/leren de kinderen van alles over het voorjaar. Denk aan knoppen en het uitlopen van de bomen, bloesem en katjes, voorjaarsbloemen, insecten en kriebelbeestjes, vogels en alles wat we nog meer tegenkomen.	

Speuren naar herfstsporen in het Hemmense Bos		Groep: 3,4
Gastles	herfst	Landgoed Hemmen
	Speuren naar en kennismaken met allerlei facetten van de herfst. Denk aan verkleurende en vallende bladeren, vruchten, paddenstoelen, dierensporen en wat je nog meer kunt ontdekken. De leerlingen mogen materiaal meenemen naar school, voor een herfsttafel en/of verwerking in de klas..	

Memo:

Op onze website www.nmebetuwe.nl onder **Aanbod PO-BSO** vindt u het meest recente aanbod met uitgebreide informatie. Die digitale catalogus heet NMEGIDS.NL U gebruikt die ook om te reserveren. De spelregels rondom het reserveren (= hoe, waar en wanneer u de materialen en diensten van NME Betuwe kunt gebruiken) leest u in de **praktische informatie** hieronder.

Praktische informatie

Inschrijven/reserveren

De inschrijvingen voor 'NME in de Betuwe' lopen via internet, via NME Betuwe.

Het digitale catalogus- en reserveringsprogramma **nmegids.nl** is te vinden op:

www.nmebetuwe.nl onder **AANBOD PO-BSO**. Een stap-voor-stap handleiding hoe te werken met dit programma staat onder de button "gebruiksaanwijzing. Verder vindt u op de website bij **Basisonderwijs** ook de NME aanbodgidsen en diverse tips, projecten enz. voor de verschillende bouwen.

Elke school heeft een eigen inlogcode en wachtwoord. Bent u dit kwijt, neem dan contact op met de NME-contactpersoon bij u op school of met de coördinator. Gedurende het schooljaar kunt u met uw codes zelf uw reserveringen maken, wijzigen en/of annuleren. U krijgt via het systeem automatisch een mailbericht van elke reservering, wijziging ed. Het systeem stuurt ook herinneringen (ophalen, terugbrengen, gastles, excursie enz. Zorg daarom dat mailadressen correct zijn en blijven!

Er gelden enkele regels:

- >> Leskisten en gastlessen/excursies kunt u tot 3 dagen voor (uitleen) datum wijzigen of annuleren. Annuleert u later, dan worden de kosten in rekening gebracht.
- >> Als u spullen niet, te laat of incompleet terug brengt, betaalt u een boete.
- >> Niet ophalen of verschijnen bij excursie ontslaat u niet van betaalverplichting (volledige bedrag).

Ophalen en terugbrengen

Leskisten dient de school zelf op te (laten) halen en terug te (laten) brengen naar het NME-centrum in Opheusden, Jabbok 2. Eén week voor zowel de start als de afloop van een uitleenperiode krijgt u van ons per e-mail een herinneringsbericht met daarin ook adres en tijd. Op genoemde data/tijd/locatie staan de materialen klaar c.q. verwachten we ze terug. Wij zijn in Opheusden in ieder geval aanwezig op de ophaal/terugbrengdata en tijdstippen en verder op afspraak. Bij overmacht graag afbellen naar de coördinator i.p.v. een mail sturen want die lezen we niet altijd meteen uit.

Gemeente Buren: NME centrum in Opheusden. Eventueel is per keer iets af te spreken met de contactpersoon Annemieke Jansen die zelf woonachtig is in Lienden.

Gemeente Neder-Betuwe: NME-centrum in Opheusden. Contactpersoon: Annemieke Jansen.

Gemeente Overbetuwe: voor alle scholen is een koeriersdienst opgezet. Contactpersoon is Annette Bisseling, coördinator NME Overbetuwe.

Kwaliteit

Alle leskisten en materiaalzendingen worden door ons nauwkeurig gecontroleerd voordat u ze krijgt. Als er iets aan mankeert/ontbreekt, wordt dat door ons vermeld. Mocht u toch nog iets anders missen, wilt u dan direct contact met ons opnemen? Daarmee kunnen we voorkomen dat we u abusievelijk kosten in rekening brengen. Raakt er iets kwijt of kapot, meldt u het ons a.u.b. bij het terugbrengen.

Gemeentelijke bijdragen/subsidies en eigen bijdragen

De gemeenten Neder-Betuwe en Overbetuwe betalen aan hun NME-centrum een bijdrage / subsidie om aan het basisonderwijs NME te kunnen aanbieden in de vorm van leskisten, materialen, excursies en diensten. De gemeente Buren betaalt (helaas) alléén voor het lesprogramma Energie Bewust.

Voor het lenen van leskisten ed. betalen de scholen een eigen bijdrage. Dit bedrag is een bijdrage aan de ontwikkel- en materiaalkosten.

De kosten voor excursies zijn afhankelijk van aanbieder en (kunnen) verschillen per gemeente. In de netto bedragen, die de school ziet na het inloggen, zijn de gemeentelijke subsidies verwerkt.

Uw school ontvangt een rekening halverwege en/of aan het einde van het schooljaar voor alle gereserveerde leskisten, afgenomen materiaalpakketten en excursies. Voor materialen die zoek raken of kapot gaan, brengen wij de kosten apart in rekening.

Verantwoordelijkheid

Voor alle activiteiten geldt dat de verantwoordelijkheid voor leerlingen en materialen bij de school ligt. Ook als programma's (deels) door derden worden uitgevoerd of begeleid.

Perioden

Voor elk schooljaar stellen we leenperiodes vast. U kunt materiaal reserveren voor een of meerdere periodes. Welke dat zijn, ziet u na inloggen in de digitale nmegids.

Afwijkingen hiervan zijn **in overleg** mogelijk, bijv. voor een kijkavond, studiedag etc. We hebben zo goed mogelijk rekening gehouden met vakanties e.d. maar dat is niet altijd eenvoudig omdat we in 2 regio's werkzaam zijn (midden en zuid) en er veel onderlinge verschillen zijn tussen de scholen. Komt een periode niet uit, bijvoorbeeld omdat er een (deel) schoolvakantie in valt? U kunt suggesties voor een andere periode doen, het is aan ons om dat te honoreren. Vraag het altijd vooraf bij uw reservering, dat werkt het prettigst voor u en voor ons.

Contactgegevens

Stichting NME centrum Midden-Betuwe. Coördinator: Annemieke Jansen

Postadres: Appelgaard 9, 4033 JA Lienden 06-20641777

Bezoekadres na afspraak: Jabbok 2 in Opheusden

Mail: nmebetuwe@gmail.com website: www.nmebetuwe.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/nmebetuwe>

KvK: 41060351 IBAN: NL 12 RABO 0195 2920 73

De gegevens van NME Overbetuwe vindt u op www.nmeoverbetuwe.nl/contact

NME in de Betuwe

Natuur- en Milieu Educatie in de Betuwe krijgt vorm door de samenwerking tussen NME Overbetuwe (dat zijn CNME 't Pakhuis en Landerij De Park) en NME-centrum Midden-Betuwe. Het totale werkgebied omvat de gemeenten Overbetuwe, Neder-Betuwe en Buren.

